Raport z monitoringu samorządowej kampanii wyborczej w 2018 roku

Fundacja Wolności

Lublin, maj 2019

SPIS TREŚCI

Wstęp
Zakres monitoringu
Zebrane materiały
I Obserwacje i wnioski
Prekampania
Kampania wyborcza
Media społecznościowe
Gazetki wyborcze
Udostępnienie wyciągów z kont bankowych komitetów
Spotkania wyborcze
Agitacja na terenie urzędu
II Analiza sprawozdań finansowych
Wydatki na kampanię
Finansowanie kampanii wyborczej
KWW Joanna Kunc WIS Lublin Kornel Morawiecki
KWW My z Lublina
KWW Kukiz, Wolność, Lubelscy Patrioci i Ruchy Miejskie
KWW Miasto dla Ludzi – Lubelski Ruch Miejski
KWW Krzysztof Żuk
KW Prawo i Sprawiedliwość
Billboardy
Reklamy w autobusach
Pozostałe uwagi
III Poza Lublinem – zawiadomienia do komisarzy wyborczych
1. Zamość – Kandydat PiS na banerze KWW Andrzeja Wnuka.
2. Puławy – konwencja wyborcza w urzędzie.
3. Świdnik – Kandydat PiS popiera kandydata na burmistrza z lokalnego komitetu.
4. Świdnik – gazetka, promujące kandydatów, bez oznaczenia o finansowaniu w ramach kampanii wyborczej.
5. Niedrzwica Duża – kandydaci PiS promowani w gazetce lokalnego komitetu.
6. Krasnystaw – reklamy wyborcze w gazecie bez oznaczenia komitetu wyborczego.
7. Bełżyce – kandydat lokalnego komitetu informuje o poparciu PiS.
8. Lublin – kandydat do sejmiku wykorzystuje wizerunek kandydata z innego komitetu.
9. Lublin – agitacja na facebooku polityka w dniu wyborów.
10. Lublin – reklamy w gazetach, finansowane z publicznych pieniędzy.
IV Rekomendacje

Spis treści

1. WSTĘP....4
Zakres monitoringu....4
Zebrane materiały....4
2. OBSERWACJE i WNIOSKI....6
Prekampania....6
Udostępnienie wyciągów z kont bankowych komitetów....7
Kampania wyborcza....7
Media społecznościowe....7
Gazetki wyborcze....8
Spotkania wyborcze....8
Agitacja na terenie urzędu....9
3. ANALIZA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH....11
Wydatki na kampanię wyborczą....11
Finansowanie kampanii wyborczej....12
Billboardy....15
Reklamy w autobusach....15
Nieprawidłowości na fakturach....15
Pozostałe uwagi....16
4. POZA LUBLINEM – ZAWIADOMIENIA DO KOMISARZY WYBORCZYCH....17
1. Zamość – Kandydat PiS na banerze KWW Andrzeja Wnuka....17
2. Puławy – konwencja wyborcza w urzędzie....17
3. Świdnik – Kandydat PiS popiera kandydata na burmistrza z lokalnego komitetu....18
4. Świdnik – gazetka, promujące kandydatów, bez oznaczenia o finansowaniu w ramach kampanii wyborczej....18
5. Niedrzwica Duża – kandydaci PiS promowani w gazetce lokalnego komitetu....19
6. Krasnystaw – reklamy wyborcze w gazecie bez oznaczenia komitetu wyborczego....19
7. Bełżyce – kandydat lokalnego komitetu informuje o poparciu PiS....20
8. Lublin – kandydat do sejmiku wykorzystuje wizerunek kandydata z innego komitetu....20
9. Lublin – agitacja na facebooku polityka w dniu wyborów....21
10. Lublin – reklamy w gazetach, finansowane z publicznych pieniędzy....21
5. REKOMENDACJE....23

1. WSTĘP

Monitoring samorządowej kampanii wyborczej był prowadzony przez Fundację Wolności między wrześniem 2018 a 21 października 2018. Jednak znaczna część podjętych interwencji wywołała skutki, które trwały znacznie dłużej. Monitoring nie był finansowany z żadnych środków zewnętrznych, wynikał z potrzeby patrzenia na ręce kandydatom, popartych słowami komisarza wyborczego w Lublinie, sędziego Jerzego Rodzika, na spotkaniu nt. zmian w prawie wyborczym: „Co powinieneś wiedzieć o zmianach w kodeksie wyborczym?". Monitoring był prowadzony na terenie miasta Lublin i dotyczył kampanii wyborczej do rady miasta oraz na prezydenta miasta Lublin (czyli nie analizowaliśmy kampanii do sejmiku wojewódzkiego kandydatów z okręgu wyborczego obejmującego miasto Lublin). Jednocześnie monitoring był ograniczony możliwościami finansowymi, organizacyjnymi i ludzkimi fundacji.

Celem monitoringu było sprawdzenie przestrzegania przepisów kodeksu wyborczego przez kandydatów i komitety wyborcze oraz weryfikacja informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych z działaniami podejmowanymi w czasie kampanii wyborczej.

Zakres monitoringu

Prowadzenie monitoringu polegało na:

- archiwizacji materiałów wyborczych kandydatów i komitetów wyborczych,
- dokumentacji fotograficznej reklam zewnętrznych (billboardy, banery, reklamy w autobusach),
- rejestracji wideo (wybranych) debat, konferencji prasowych i spotkań dla mieszkańców,
- monitoringu informacji w mediach lokalnych,
- zbieraniu uwag od mieszkańców,
- zgłaszaniu do komisarzy wyborczych zawiadomień o możliwości naruszenia przepisów wyborczych,
- analizie sprawozdań finansowych lokalnych komitetów wyborczych.

Zebrane materiały

W czasie trwania monitoringu zbieraliśmy materiały wyborcze oraz prowadziliśmy dokumentację filmową (spotkań, debat i konferencji) i fotograficzną (reklam wielkopowierzchniowych).

Liczba zebranych materiałów:

Udokumentowane billboardy i banery:

- 76 billboardów,
- 265 banerów,

Zarchiwizowane materiały wyborcze:

- ulotki (oryginały) – 24 sztuki (w tym 19 kandydatów do rady miasta oraz 5 z kampanii na prezydenta),
- ulotki (kopie cyfrowe) – 8 sztuk,
- gazetki kandydatów – 5 sztuk,

Nagrania opublikowane na naszym kanale youtube:

- 3 debaty (jedna kandydatów na radnych i dwie kandydatów na prezydenta),
- 2 spotkania wyborcze,
- 3 konferencje prasowe.

Liczba zebranych przez nas obietnic wyborczych kandydatów na prezydenta Lublina:

- Krzysztof Żuk – 57
- Sylwester Tułajew – 29
- Marian Kowalski - 26
- Jakub Kulesza – 17
- Magdalena Długosz – 15
- Joanna Kunc – 9

2. OBSERWACJE i WNIOSKI

Prekampania

W zeszłym roku wyraźnie widoczne były prowadzone działania promocyjne, jeszcze przed oficjalnym ogłoszeniem daty wyborów. W samym Lublinie odnotowaliśmy kilka takich przypadków:

1. Poseł Sylwester Tułajew, późniejszy kandydat na prezydenta rozpoczął kampanię wyborczą serią konferencji prasowych. Zaczął je organizować już w maju, czyli przed oficjalnym rozpoczęciem kampanii[1].

2. Radny Leszek Daniewski powiesił banner ze swoim zdjęciem (pochodzącym z poprzedniej kampanii wyborczej) z hasłem: „dr Leszek Daniewski, Radny Miasta Lublin, Człowiek Lublina". Zdaniem radnego nie był to element nierozpoczętej jeszcze kampanii, tylko przypomnienie mieszkańcom, że jest radnym i człowiekiem Lublina[2].

3. Radny Piotr Gawryszczak (Wojewódzki Komendant Ochotniczych Hufców Pracy) pojawił się na pierwszym planie materiałów promujących projekt „Wygraj Przyszłość", realizowanego przez OHP. W ramach kampanii promocyjnej w TVP Lublin pojawiły się spoty filmowe (koszt ok. 12 tys. zł) a w mieście wyklejono 9 billboardów (z czego sześć na obszarze wchodzącym w skład okręgu wyborczego, z którego Gawryszczak później kandydował w wyborach). Sam Gawryszczak publikację swojego wizerunku na materiałach promocyjnych tłumaczył możliwością przyciągnięcia większej liczby osób do projektu, dzięki wykorzystaniu jego wizerunku: *„Znam wiele osób, a wiele osób zna mnie. Wydaje mi się, że powiązanie mojego wizerunku z logo hufców i hasłem naszej akcji może zwiększyć zainteresowanie nauką w szkołach branżowych"*[3].

4. Na wyświetlaczach w komunikacji miejskiej pojawiły się spoty radnych Piotra Drehera i Marty Wcisło. Pani Wcisło kandydowała później w wyborach.

5. Nazwisko działacza PSL pojawiło się na billboardach na terenie Lublina z hasłem „Niezgoda. Projekt 2023". Autor nie wyjaśnił znaczenia hasła, natomiast później został kandydatem do rady miasta z listy KWW Krzysztof Żuk[4].

6. W centrum Lublina zawisł billboard radnego Zbigniewa Ławniczaka, z jego zdjęciem i informacją o prowadzonych dyżurach.

Udostępnienie wyciągów z kont bankowych komitetów

W trakcie kampanii wyborczej zwróciliśmy się w trybie dostępu do informacji publicznej do poszczególnych komitetów wyborczych o udostępnienie wyciągów bankowych lub zestawienia wydatków.

---

1 link
2 link
3 link
4 link

Swoje wyciągi bankowe udostępniły KWW Kukiz, Wolność, Lubelscy Patrioci oraz KWW Miasto dla Ludzi. KWW My z Lublina zapewnił, że wszystkie rozliczenia prześle do komisarza wyborczego po zakończeniu kampanii. Pełnomocnik komitetu KWW Joanna Kunc nie ustosunkował się do naszej prośby. Jednak po złożeniu skargi na bezczynność, otrzymaliśmy wyciąg z konta bankowego komitetu.

Pełnomocnik KWW Krzysztof Żuk w piśmie z dnia 16 października poinformował, że komitet jest zwolniony z prowadzenia rejestru kredytów oraz rejestru wpłat oraz zapewnił, że informacje o wydatkach komitetu zostaną udostępnione w ciągu dwóch miesięcy. Mimo tego nie udostępnił tych informacji. W związku z tym w dniu 13 grudnia 2018 roku fundacja złożyła skargę na bezczynność komitetu. W dniu 30 stycznia 2019 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny odrzucił skargę z uwagi na brak zdolności sądowej Komitetu Wyborczego Wyborców Krzysztof Żuk w postępowaniu przed sądem administracyjnym (sygnatura akt II SAB/Lu 4/19). Jednocześnie sąd stwierdził, że *„odrzucenie skargi Fundacji, z uwagi na brak zdolności sądowej skarżonego Komitetu, nie ogranicza jej prawa do uzyskania informacji publicznej w zakresie objętym skargą, z uwagi na możliwość skierowania stosownych żądań do właściwego organu wyborczego."*

Komitet wyborczy PiS odpowiedział, że *„nie prowadzi ewidencji wydatków, związanych z kampanią wyborczą, jak również z podejmowanych działań z podziałem na konkretne miejscowości„*. Wobec tego w dniu 22 stycznia 2019 roku złożyliśmy ponowny wniosek o udostępnienie wszystkich wyciągów. W dniu 8 lutego komitet przesłał odpowiedź, że wyciągi bankowe nie stanowią informacji publicznej.

Kampania wyborcza

Zauważyliśmy, że niektóre komitety wyborcze zbierały podpisy poparcia pod listami kandydatów, na których nie było nazwisk kandydatów do rady miasta. Takie praktyki są zgodne z obowiązującym kodeksem wyborczym. Prowadzi to jednak do sytuacji, gdy mieszkaniec wyraża poparcie liście kandydatów, nie wiedząc, kto na niej się znajdzie. Wzmacnia to pozycję tego, kto wpisuje na tę listę nazwiska kandydatów, uzależniając od siebie samych kandydatów, którzy do końca nie są pewni tego czy znajdą się na liście wyborczej.

Media społecznościowe

W mediach społecznościowych szczególnie aktywne były dwa komitety wyborcze, co potwierdzają zbierane przez nas informacje o liczbie fanów na portalu facebook. Nie monitorowaliśmy aktywności poszczególnych kandydatów.

Liczba fanów na Fb	**30.08**	**6.09**	**14.09**	**22.09**	**28.09**	**7.10**	**14.10**	**19.10**
KWW Miasto dla Ludzi	537	645	687	917	1007	1176	1252	1389
KWW Kukiz, Wolność, Lubelscy Patrioci	292	498	684	814	847	908	991	1026
KWW My z Lublina	163	265	332	372	401	426	515	584
Drużyna dla Lublina (PiS)	75	78	81	89	93	93	154	159
KWW Krzysztof Żuk	1	9	17	22	34	63	77	89
Joanna Kunc	-	-	-	-	-	43	62	63

Gazetki wyborcze

W czasie kampanii zauważyliśmy kilka reklam wyborczych w formie gazetek.

1) Gazeta „Zobacz Efekty”, sfinansowana ze środków KWW Krzysztof Żuk. Jej layout był identyczny z wydaną wcześniej gazetą, której wydawcą był „Krzysztof Żuk – osoba fizyczna”. Naszym zdaniem wskazuje to, że wcześniejsze wydanie było elementem “prekampanii” niedopuszczalnej przez polskie przepisy. O naszych obawach poinformowaliśmy komisarza wyborczego w Lublinie I. Jednak nie dopatrzył się on nieprawidłowości.

2) Gazeta „Informator Nasze Małe Ojczyzny”, którego oficjalnym wydawcą był Społeczny Komitet Mieszkańców Bronowic i nie była oznaczona jako materiał wyborczy. Była kolportowana do skrzynek pocztowych mieszkańców dzielnicy. Połowa powierzchni gazety (4 z 8 stron) zawierała treści agitacyjne i reklamy kandydatów KW PiS. Wewnątrz gazety była dołączona ulotka wyborcza kandydatki. W gazecie znajdowały się reklamy prywatnych firm Makdom oraz Arfa. W związku z brakiem oznaczenia o finansowaniu gazety przez KW PiS, złożyliśmy zawiadomienie do komisarza wyborczego. Nasze obawy wzbudziły reklamy dwóch prywatnych firm zamieszczone w gazetce. Kodeks wyborczy nie dopuszcza reklamowania prywatnych firm w materiałach wyborczych kandydatów ani współfinansowania komitetów wyborczych przez prywatne przedsiębiorstwa. Natomiast, jeśli nie był to materiał wyborczy, pochodzący od komitetu wyborczego, to stanowił naruszenie art. 84 § 1 Kodeksu wyborczego, mówiącego o wyłączności prowadzenia kampanii wyborczej, przysługującej komitetowi wyborczemu.

Nigdy mnie nie zawiódł

ŻUK KOMITET WYBORCZY

Mariusz 2.Banach

OKRĘG IV: SŁAWIN, CZECHÓW PÓŁNOCNY, CZECHÓW POŁUDNIOWY

Walczymy o lepszy Lublin

Jestem częścią drużyny naszego lidera – Krzysztofa Żuka, dzięki któremu miasto rozwija się jak nigdy przedtem.

Nazywam się Mariusz Banach. Przez ostatnie lata mieszkam zaraz przy ul. Wieniawskiej

głosowania na konkretnego kandydata, co byłoby agitacją polityczną. Na prośbę mieszkańców dzielnicy proboszcz umożliwił im wysłuchanie propozycji jednego z kandydatów na prezydenta Lublina w salce parafialnej. (…) Proboszcz stworzyłby też taką możliwość dla innych kandydatów, jeśli poprosiliby o to przedstawiciele lokalnej społeczności i jeśli poglądy głoszone przez kandydata nie są sprzeczne z Ewangelią i nauczaniem Kościoła" – wyjaśniał ks. Adam Jaszcz.

Agitacja na terenie urzędu

W dniu 22 sierpnia w godzinach popołudniowych w sali na terenie parafii Poczekajka odbyło się spotkanie kandydata na prezydenta Lublina z mieszkańcami miasta. Potwierdzają to wypowiedzi dwóch radnych miejskich Prawa i Sprawiedliwości, którzy zamieścili w internecie zdjęcia z komentarzem "Sylwester Tułajew kandydat na Prezydenta Lublina na spotkaniu z mieszkańcami LSM, Konstantynów-Poczekajka". Sam kandydat na twitterze przyznał, że rozmawiano o sprawach miejskich, zaniedbaniach ratusza a wpis oznaczył tagiem "Tulajew2018".

Spotkanie odbyło się w sali Rady Dzielnicy Konstantynów. Wynajem sali jest finansowany ze środków Gminy Lublin (miesięczne należności czynszowe to 500 zł wg stanu na 2015 rok). Wobec tego należy uznać, że jest to teren urzędu administracji samorządowej. Kodeks wyborczy zabrania prowadzenia agitacji wyborczej w takim miejscu (art. 108 §1).

W wyjaśnieniach Państwowej Komisji Wyborczej z 20 sierpnia 2018 r. dot. zasad finansowania kampanii wyborczej wskazano, że "Wszelkie spotkania sprawozdawcze czy informacyjne członków partii, organizacji społecznych, stowarzyszeń, osób pełniących funkcje publiczne lub przedstawicieli komitetów zgłaszających kandydatów w wyborach, organizowane w trakcie kampanii wyborczej, mogą odbywać się tylko pod warunkiem, że nie zawierają żadnych znamion agitacji wyborczej. W przeciwnym razie traktowane są jako element kampanii wyborczej i podlegają regulacjom dotyczącym tej kampanii". Powyższy przypadek wybitnie wpisuje się w ten opis, ponieważ spotkanie zapowiadano jako "spotkanie z posłem na Sejm RP". Natomiast z relacji jego uczestników i samego kandydata (wymienionych wcześniej) wynika, że prowadzono tam agitację wyborczą.

Zawiadomiliśmy komisarza wyborczego w Lublinie I o możliwości złamania przepisów wyborczych. Komisarz przekazał sprawę do zbadania policji. 4 lutego 2019 roku Komendant Komisariatu VII Policji w Lublinie mł. Insp. Paweł Kotowski przesyłał zawiadomienie o niewniesieniu wniosku o ukaranie do sądu. Zdaniem policji, czyn nie zawierał znamion wykroczenia z art. 494 § 1 pkt 1 ustawy Kodeks wyborczy.

3. ANALIZA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Komitety wyborcze mają do trzech miesięcy od dnia wyborów na złożenia sprawozdania finansowego. Aby zapoznać się ze sprawozdaniami, odwiedziliśmy delegaturę Krajowego Biura Wyborczego w Lublinie. Jako pierwszy sprawozdanie złożył KWW My z Lublina. W styczniu sprawozdania złożyły pozostałe lokalne komitety wyborcze.

Wydatki na kampanię wyborczą

Poniżej zamieszczamy zestawienie wpłat na poszczególne komitety oraz sumaryczne wydatki.

Nazwa komitetu	Suma wpłat	Suma wydatków	Różnica
Joanna Kunc	1 962,00 zł	1 913,00 zł	49,00 zł
My z Lublina	3 339,00 zł	3 336,19 zł	2,81 zł
Miasto dla Ludzi	14 417,00 zł	14 408,49 zł	8,51 zł
Kukiz, Wolność, Lubelscy Patrioci	22 181,31 zł	22 139,50 zł	41,72 zł
Krzysztof Żuk	310 213,59 zł	309 676,69 zł	635,90 zł
Prawo i Sprawiedliwość	?	?	?

W kolejnej tabeli prezentujemy koszty kampanii według kategorii wydatków, zgodnie z informacjami zamieszczonymi w sprawozdaniach finansowych komitetów.

Wydatki	Joanna Kunc	My z Lublina	Miasto dla Ludzi	Kukiz, Wolność...	Krzysztof Żuk
nośniki plakatów	-	-	-	492,00 zł	127685,23 zł
dzienniki i czasopisma		246,00 zł	-	50,00 zł	24575,90 zł
telewizja				-	2583,00 zł
reklama w internecie	-	-	1650,00 zł	-	3648,46 zł
plakaty	180,00 zł	1990,76 zł	-	4837,62 zł	7483,62 zł
ulotki	230,00 zł	215,25 zł	7629,10 zł	7557,37 zł	13620,13 zł
inne wydawnictwa	-	-	-	-	48618,57 zł
filmy	1500,00 zł	-	-	1501,00 zł	273,00 zł
Inne materiały	-	840,00 zł	1000,00 zł	571,00 zł	3908,88 zł
reklama w internecie				-	579,99 zł
Koszty spotkań	-	-	770,00 zł	668,05 zł	5076,50 zł
pozostałe usługi obce	-	-	-	5764,91 zł	67152,34 zł
wynagrodzenia	-	-	-	428,00 zł	-
wynajem pow. biurowej	-	-	-	-	1760,00 zł
pozostałe wydatki	-	54,18 zł	2774,36 zł	269,64 zł	2711,07 zł

opłaty bankowe	3,00zł	-	-	-	-

Finansowanie kampanii wyborczej

Komitet wyborczy	Liczba wpłacających	Suma wpłat	Liczba kandydatów, którzy wpłacili	Suma wpłat od kandydatów	Średnia wpłata	Najwyższa wpłata
Joanna Kunc	2	1 962,00 zł	2	1 962,00 zł	981,00 zł	1 700,00 zł
My z Lublina	8	3 339,00 zł	5	2 651,00zł	417,37zł	950,00 zł
Miasto dla Ludzi		14 417,00 zł	(2)	(4 968,00zł)		2 568,00 zł
Kukiz, Wolność, Lubelscy Patrioci	18	22 181,31 zł	12	13 470,10zł	1 232,29zł	4 000,00 zł
Krzysztof Żuk	57	310 312,59 zł	31	126 031,59zł	5 444,08zł	30 000,00 zł

Wśród osób, które wpłaciły pieniądze na kampanię wyborczą komitetu wyborczego urzędującego prezydenta Lublina, znalazły się osoby od niego zależne w stosunkach służbowych. Np. radca prawna, zatrudniona w ratuszu oraz członkini komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Radca prawna wpłaciła 30 000 zł, przy pensji radcy prawnego w lubelskim ratuszu, wynoszącej między 4710 zł a 6940 zł brutto wraz z dodatkiem funkcyjnym[5]. Sytuacja ta jest zgodna z prawem, a nawet nie narusza kodeksu etyki, obowiązującego w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Lublinie. Jak odpowiedziała nam Okręgowa Rzecznik Dyscyplinarny OIRP Patrycja Kozłowska-Kalisz: *„obowiązujące przepisy prawa nie zakazują radcom prawnym angażowania się w działalność polityczną, w tym też - wspierania w jakiejkolwiek formie komitetów wyborczych (...)”*.

Natomiast kandydatka Magdalena Kamińska wpłaciła 1830 zł. Została wybrana radną. Według jej pierwszego oświadczenia majątkowego w 2018 roku zarobiła 123 zł. Zapytana o nas, skąd miała pieniądze na wpłatę, odpowiedziała, że pomaga mężowi w prowadzeniu firmy.

Za dobra praktykę uważamy publikację listy osób, które wpłaciły pieniądze na rzecz komitetu wyborczego. Mimo braku takiego obowiązku, dla komitetów, które zgłosiły kandydatów tylko do jednego organu, rejestr wpłat prowadziły KWW Kukiz, Wolność, Lubelscy Patrioci oraz KWW Miasto dla Ludzi. Ten drugi komitet początkowo opublikował wykaz z nazwiskami wszystkich wpłacających, ale po kilku dniach ukrył nazwiska, publikując jedynie datę i kwotę wpłaty. Natomiast pierwszy z nich poza datą wpłaty i kwotą, podał również nazwiska osób, które wpłaciły powyżej kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

[5] https://bip.lublin.eu/informacja-publiczna/wnioski-o-udostepnienie-informacji-publicznej/r2018/278-wniosek-o-dostep-do-informacji-publicznej-dotyczacy-zatrudnienia-radcow-prawnych-w-urzedzie,798,23683,2.html

#PostawNaLubkin KKW PROGRAM PREZYDENT KANDYDACI AKTUALNOŚCI KONTAKT WESPRZYJ NAS!

Rejestr wpłat

Pokaż 10 pozycji Szukaj:

L.p.	Data	Kwota [zł]	Łącznie [zł]	Imię i nazwisko	Uwagi
43	18-10-17	1000,00	3000,00	JAKUB KULESZA	
42	18-10-16	541,20	1854,60	-	
41	18-10-15	36,01	86,01	-	
40	18-10-15	250,00	1224,90	-	
39	18-10-12	2000,00	4000,00	MARIUSZ MIECZAN	
38	18-10-12	1222,00	2634,50	RYSZARD WITOLD MILEWSKI	
37	18-10-12	750,00	2430,00	TOMASZ DEPTUŁA	
36	18-10-11	100,00	180,00	-	
35	18-10-11	80,00	80,00	-	
34	18-10-11	54,30	854,30	-	
SUMA		23058,31			

Pozycje od 1 do 10 z 43 łącznie Poprzednia Następna

KWW Joanna Kunc

Komitet wydał 1500 zł za filmowy spot wyborczy. Z faktur dołączonych do sprawozdania wynika, że wydrukowano 2500 ulotek formatu A6 (230 zł), 10 plakatów formatu A3 (30 zł) oraz 1 „materiał wyborczy" (150 zł).

KWW Miasto dla Ludzi – Lubelski Ruch Miejski

To jedyny komitet, który zrezygnował z druku plakatów. Ponad połowę budżetu przeznaczono na druk i kolportaż ulotek wyborczych. Najwyższy jednorazowy wydatek stanowi kwota ponad dwóch tysięcy złotych za dostarczenie 21 tysięcy ulotek przez Pocztę Polską.

Największe wydatki

Wystawca	Data	Przedmiot	Ilość	Koszt
Poczta Polska	12.10.2018	Druki bezadresowe	21 062	2331,56 zł
Baccarat	19.10.2018	Ulotki i zawieszki	4 500	1082,40 zł
Baccarat	29.10.2018	Ulotka DL Filipowicz	20 000	1020,90 zł
Baccarat	29.10.2018	Ulotka DL	9 600	774,90 zł
Baccarat	5.10.2018	Ulotki DL	8 400	725,70 zł

Wśród wydatków komitetu jest też usługa tłumaczenia konferencji w języku migowym na kwotę 220 zł.

KWW Kukiz, Wolność, Lubelscy Patrioci i Ruchy Miejskie

Największe wydatki

Wystawca	Data	Przedmiot	Ilość	Koszt

AK Media Dystrybucja	17.10.2018	Kolportaż ulotek reklamowych, pakiet	1	1722,00 zł
Poczta Polska	17.10.2018	Druki bezadresowe	11 038	1221,91 zł
Vision4you	15.10.2018	Ulotki A5	20 000	1094,70 zł
Vision4you	10.10.2018	Wydruk ulotek A5	20 000	1094,70 zł
Vision4you	10.10.2018	Wydruk ulotek A5	15 000	922,50 zł
Vision4you	12.09.2018	Ulotki A5	5 000	725,70 zł
EDAN Grzegorz Rutkowski	12.10.2018	Banery komplet	1	571,00 zł

KWW Krzysztof Żuk

Komitet wyborczy urzędującego prezydenta wydał na kampanię wyborczą ponad siedem razy więcej pieniędzy niż pozostałe cztery lokalne komitety razem wzięte. W przypadku tego komitetu najwięcej było faktur, na których widniała ilość równa jeden (komplet lub sztuka). I tak np. faktura wystawiona przez firmę Janaj Jan Sidoruk z dnia 16 października 2018 na kwotę 55 134,75 zł zawiera osiem pozycji (reklama w gazetach, wydruki offsetowe, wydruki wielkoformatowe, długopisy reklamowe, ekspozycja wydruków wielkoformatowych, organizacja spotkań, reklama na ekranach lcd, reklama internetowa), każda w liczbie jeden komplet.

Największe wydatki

Wystawca	Data	Przedmiot	Ilość	Koszt
Janaj Jan Sidoruk	16.10.2018	(osiem pozycji)	1	55 134,75 zł
Maik	31.10.2018	ekspozycja materiałów reklamowych X 2018	1	38 681,04 zł
Maik	25.09.2018	ekspozycja materiałów reklamowych -IX 2018	1	33 310,86 zł
Advercity	16.10.2018	Wynajem powierzchni – billboardy i siatki wf oraz wydruk materiałów doradztwo wizerunkowe kandydata	1 1	24 496,40 zł
Ecovendo	12.10.2018	Przygotowanie strategii kampanii druk banerów przygotowanie strony i kampania na fb ekspozycja banerów i dystrybucja ulotek	1 1 1 1	8 368,00 zł

Inne ciekawe wydatki to „gazetka reklamowa z projektem" 1500 szt. za 184,50 zł brutto (faktura VAT nr 416/2018), produkcja filmu wyborczego za 100 zł brutto, najem lawety reklamowej za 30 zł, reklama mobilna za 50 zł, opracowanie internetowych memów za 40 zł (kandydat Zbigniew Jurkowski), ekspozycja filmu w autobusach miejskich za 200 zł.

KW Prawo i Sprawiedliwość

Dwukrotnie zwracaliśmy się do komitetu wyborczego PiS o udostępnienie informacji finansowych związanych z wyborami. Komitet odpowiadał, że nie posiada informacji nt. wykazu wpłat od osób fizycznych (bo nie gromadził takich wpłat), nie posiada wyciągów bankowych dot. wydatków na kampanię wyborczą w Lublinie (bo taki wyciąg nie istnieje), faktur wystawionych przez firmy z Lublina (bo nie prowadzi ewidencji faktur). Komitet nie udostępnił swoich wyciągów bankowych, twierdząc, że nie stanowią one informacji publicznej.

Billboardy

Jeszcze przed rozpoczęciem kampanii wyborczej, zwróciliśmy się z zapytaniem o ceny reklam billboardowych do kilku agencji reklamowych, działających na lubelskim rynku. Koszt miesięcznej ekspozycji wraz z wyklejeniem wynosił:

1) 500 zł-680 zł netto oraz 72 zł netto druk w firmie A (wymiary 5x2,38 m);

2) 800 zł netto za format 6x3m plus 50-200 zł za montaż oraz wydruk 8 zł/m2 w firmie B;

Z usług obydwu tych firm korzystali kandydaci w czasie kampanii wyborczej.

Z powyższego cennika wynika, że pieniądze wskazane w sprawozdaniach finansowych komitetów wyborczych wystarczyłyby na dwumiesięczną ekspozycję ok. 80 billboardów. Prawdopodobnie billboardów na terenie miasta było przynajmniej kilka razy więcej (tylko my naliczyliśmy ich 76, a ograniczyliśmy się do centrum miasta i wybranych dzielnic).

Reklamy w autobusach

Część kandydatów korzystała z reklamy na wyświetlaczach w autobusach MPK. Według oficjalnego cennika, koszt dwutygodniowej reklamy dla 10 sekundowych spotów w 25 autobusach wynosi 1875 zł netto, spot 20-sekundowy 2250 zł netto. Najtańszą opcją jest emisja 5-sekundowej planszy w 20 autobusach przez 30 dni (1500 zł netto). W sprawozdaniu KWW Krzysztof Żuk znaleźliśmy dwie faktury na usługi reklamy na monitorach w miejskich autobusach.

Robimy Marketing Kamil Balcerek- Lublin	246,00 zł	Ekspozycja filmu w autobusach miejskich
Lubelska Fundacja Wspierania Biznesu i Współpracy Międzynarodowej	100,25 zł	Emisja planszy na monitorach LCD w MPK -3 dni

Niejasności na fakturach

Spore różnice występowały w opisach usług na fakturach, przedstawionych przez poszczególne komitety wyborcze. Np. na fakturach KWW „My z Lublina" oraz KWW Kukiz, Wolność, Lubelscy Patrioci znalazły się liczby wydrukowanych oraz kolportowanych ulotek oraz plakatów. Pozwala to dokładnie ocenić racjonalność stawek jednostkowych oraz umożliwia porównanie ze skalą kampanii. Natomiast w przypadku KWW Krzysztof Żuk, na wielu fakturach widnieje pojedyncza liczba jednostek, określająca wydruk nieokreślonej liczby plakatów lub billboardów.

Pozostałe uwagi

Z faktur na zakup usług nie wynika, gdzie były eksponowane billboardy. Często też nie jest podawany okres ekspozycji. Działania takie umożliwiają obchodzenie limitów wydatków na kampanię wyborczą.

Brak jest dokumentów potwierdzających wykonanie strony internetowej KWW Krzysztof Żuk. W stopce zamieszczono informacje, że została sfinansowana przez komitet. Żadna faktura nie obejmuje takiej usługi, nie wykazano także takiej usługi w „pracy wolontarystycznej". Ponadto na samej stronie wykorzystano filmy i zdjęcia Gminy Lublin[6]

[6] Link do zdjęć, link do filmu, link do filmu

Trzy spoty promocyjne[7] KWW Krzysztof Żuk kosztowały 150 zł. Jest to stawka daleka od rynkowych. Nawet zakładając montaż na podstawie powierzonego materiału koszt montażu wyniósłby min. 1000 zł. Zakładając sam montaż pojawia się pytanie – skąd komitet posiadał materiał wideo, np. ujęcia z drona? Część ujęć przypomina materiały wykorzystywane w miejskich spotach (np. 5 sekunda spotu KWW Krzysztof Żuk[8] i 28 sekunda spotu promocyjnego gminy Lublin[9], analogicznie sekunda 9 i 23).

W zestawieniu wydatków brak też informacji o pokryciu wydatków za spotkania KWW Krzysztof Żuk w

10 września w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym „Łabędzia"

12 września w Hotelu Unia Mercure

27 września w 2 PI ER w Lubelskim Centrum Konferencyjnym

4 października w restauracji Trybunalska

7 link
8 link
9 link

4. POZA LUBLINEM – ZAWIADOMIENIA DO KOMISARZY WYBORCZYCH

Z uwagi na brak środków i zasobów ludzkich, nie prowadziliśmy monitoringu kampanii poza Lublinem. Jednak z uwagi na znaczną liczbę zgłoszeń od osób spoza Lublina, postanowiliśmy weryfikować przekazane nam podejrzenia o naruszeniu przepisów wyborczych i zgłaszać swoje wątpliwości komisarzom wyborczym.

W związku z tym, w czasie kampanii wyborczej zgłosiliśmy dziesięć zawiadomień o możliwości naruszenia przepisów prawa wyborczego (poza Lublinem).

1. Zamość – Kandydat PiS na banerze KWW Andrzeja Wnuka.

W Zamościu, na rogu ulic Św. Piątka i Gminnej komitet wyborczy PiS umieścił baner z nazwiskiem i zdjęciem Andrzeja Wnuka (zdjęcie w załączniku). Jednocześnie Andrzej Wnuk utworzył wcześniej własny komitet wyborczy wyborców, ogłosił kandydowanie na prezydenta Zamościa oraz prowadził agitację wyborczą, finansowaną przez Komitet Wyborczy Wyborców Andrzeja Wnuka. Baner promujący Andrzeja Wnuka, sfinansowany ze środków komitetu wyborczego Prawo i Sprawiedliwość stanowił więc nieodpłatną korzyść majątkową, zabronioną w kodeksie wyborczym (art. 132 §5). Zgodnie z wyjaśnieniem Państwowej Komisji Wyborczej z 22 września 2014 roku (ZKF-756-13/14) „Umieszczanie przez komitet wyborczy w materiałach wyborczych wizerunku kandydata zgłaszanego przez inny komitet stanowiłoby formę agitacji popierającej tego kandydata, co naruszałoby wyłączność zgłaszającego go komitetu wyborczego na prowadzenie kampanii na jego rzecz (art. 84 § 1 Kodeksu wyborczego).”

Komisarz wyborczy w Zamościu wezwał komitet do niezwłocznego usunięcia baneru. Został on usunięty.

2. Puławy – konwencja wyborcza w urzędzie.

Dziennik Wschodni poinformował o tym, że w dniu 23 września 2018 w sali Pompejskiej starostwa powiatowego w Puławach odbyła się konwencja wyborcza komitetu wyborczego partii Prawo i Sprawiedliwość[10].

Organizacja spotkania, na którym zachęca się do głosowania na określonych kandydatów, promuje program wyborczy określonego komitetu oraz prezentuje jego kandydatów, prowadzonego na terenie urzędu administracji samorządowej nie narusza art. 108 §1 ust. 1 kodeksu wyborczego (Zabrania się prowadzenia

[10] link

agitacji wyborczej: na terenie urzędów administracji rządowej i administracji samorządu terytorialnego oraz sądów).

Do dnia sporządzenie niniejszego raportu Piotr Łaguna - Komisarz Wyborczy w Lublinie III nie odniósł się do naszego zawiadomienia.

3. Świdnik – Kandydat PiS popiera kandydata na burmistrza z lokalnego komitetu.

Na ulotce kandydata do rady powiatu świdnickiego z komitetu wyborczego partii Prawo i Sprawiedliwość znajduje się informacja o treści „Kandydatem na burmistrza popieranym przez Wspólnotę Świdnicką jest Waldemar Jakson". Kodeks wyborczy zabrania publikowania takich informacji. Komitety wyborcze nie mogą współfinansować kampanii wyborczej, ponieważ każdy komitet prowadzi i finansuje na zasadzie wyłączności kampanię na rzecz zgłoszonych przez siebie kandydatów (art. 84 § 1 i art. 126 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754, 1000 i 1349)).

Zgodnie z wyjaśnieniem Państwowej Komisji Wyborczej z 24 września 2014 roku (ZKF-811-47/18): „komitety wyborcze nie mogą w swoich materiałach wyborczych udzielać poparcia kandydatom zgłoszonym przez inne komitety ani powoływać się na poparcie udzielone przez inne komitety lub zgłoszonych przez nie kandydatów." oraz dalej „Komitety wyborcze nie mogą zamieszczać w materiałach wyborczych nazw i symboli graficznych partii politycznych, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych, np. jako podmiotów popierających jego kandydatów".

I dalej „Z tych samych powodów komitety wyborcze nie mogą w swoich materiałach wyborczych udzielać poparcia kandydatom zgłoszonym przez inne komitety".

Powyższe jasno wskazuje, że złamano w tym przypadku art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego, co powinno skutkować odrzuceniem sprawozdania finansowego i możliwością nałożenia sankcji karnej. Ponadto zamieszczenie na materiałach wyborczych logotypów i nazwy innego komitetu wyborczego może stanowić nieodpłatną korzyść majątkową, zabronioną w kodeksie wyborczym (art. 132 §5).

4. Świdnik – gazetka, promujące kandydatów, bez oznaczenia o finansowaniu w ramach kampanii wyborczej.

Doszła do nas informacje, że na terenie Świdnika jest kolportowany materiał wyborczy bez wyraźnego oznaczenia komitetu wyborczego, który go sfinansował. Materiał miał formę gazety o tytule „Wspólnota Świdnicka 2018". Nie jest to z pewnością gazeta w rozumieniu prawa prasowego, ponieważ nie zawiera informacji o wydawcy, redakcji, numeru ISSN, itp. Zawiera natomiast teksty i wizerunek kandydatów w wyborach samorządowych oraz zawiera treści agitacyjne.

TOMASZ SZYDŁO

HARCERZE DLA NIEPODLEGŁEJ

W tym jubileuszowym roku szczególnie wiele mówimy o wielkich Polakach, ojcach niepodległości, takich jak: Józef Piłsudski, Roman Dmowski, Ignacy Jan Paderewski, Wincenty Witos, Ignacy Daszyński, Wojciech Korfanty. Jak sądzę Polska miała jeszcze wielu, może mniej znanych bohaterów, ale też całe środowiska i organizacje, które walnie przyczyniły się do odzyskania, a później utrzymania niepodległości.

Były to m.in. organizacje młodzieżowe, takie jak ZMP zwane „Zetem", Zarzewie, Sokół, Eleusis i wiele innych. Wśród nich szczególne miejsce zajmuje harcerstwo. Od samego początku, po założeniu skautingu przez Roberta Baden-Powella w Wielkiej Brytanii w 1907r. i opublikowaniu jego pierwszej książki „Skauting dla chłopców", przede wszystkim młodzi, ale też i starsi Polacy ze wszystkich zaborów podejmowali działania zmierzające do utworzenia skautingu w Polsce. A byli to m.in. Andrzej i Olga Małkowscy, Stanisław Sedlaczek i wielu innych.

Jednym z głównych celów ówczesnego skautingu było odzyskanie przez Polskę niepodległości. Dlatego też zastąpiono słowo skaut słowem harcerz, nawiązując w ten sposób do tradycji rycerskiej i do I Rzeczypospolitej. Na pytanie czym różni się polskie harcerstwo od angielskiego skautingu padała prosta, zwięzła odpowiedź: „Harcerstwo to skauting plus niepodległość". Stąd jednym z podstawowych ćwiczeń harcerskich były proste elementy wyszkolenia wojskowego.

W czasie tworzenia się legionów Józefa Piłsudskiego czy Józefa Hallera okazało się, że harcerze tworzyli liczną kadrę podoficerską, a w czasie obrony Lwowa i późniejszej wojny polsko-bolszewickiej świecili przykładem ofiarności i bohaterstwa. Legenda Orląt Lwowskich jest żywa do dnia dzisiejszego. Polscy skauci byli później odznaczani za swoją odwagę i męstwo najwyższymi orderami wojskowymi. W dowód uznania zasług dla Ojczyzny pozwolono harcerzom, jako jedynej organizacji pozawojskowej, nosić na mundurach wojskowych krzyż harcerski.

W okresie późniejszym, już pokojowym, harcerze podejmowali się wychowania patriotycznego dzieci, aby wzrastały na odpowiedzialnych za swoją Ojczyznę obywateli. Po niespełna 20 latach znów przyszło Polakom walczyć o niepodległość. Utworzono dwie konspiracyjne organizacje harcerskie: Szare Szeregi i Hufce Polskie. Ci pierwsi byli nastawieni na działania, przede wszystkim militarne, ci drudzy na działania wychowawcze: chroniące dzieci przed okropieństwami wojny. Lecz jedni i drudzy walczyli bohatersko w czasie Powstania Warszawskiego. Najwybitniejsze odziały wojskowe rekrutowały się z harcerzy. Bataliony „Parasol", „Zośka" i „Gustaw" to przykłady skautowej służby Ojczyźnie.

W okresie socjalizmu harcerze podejmowali liczne jawne i konspiracyjne inicjatywy zmierzające do obrony młodego pokolenia przed demoralizacją komunistyczną. Postawały przeróżne środowiska w pedagogice nawiązujące do tradycji harcerstwa II Rzeczypospolitej. Kręgi KIHAM (Krąg Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego) są jednym z wielu przykładów. W czasie pielgrzymek Jana Pawła II do Polski harcerze podejmowali liczne działania wspierające pielgrzymów, np. tzw. Białą Służbę.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w latach 1989-91 już legalnie i jawnie harcerki i harcerze z różnych organizacji harcerskich, takich jak: ZHP, ZHR, Skauci Europy (SHK „Zawisza") i SH ze szczerą wolą pełnią służbę naszej Ojczyźnie Polsce.

HARCERSTWO TO SKAUTING PLUS NIEPODLEGŁOŚĆ.

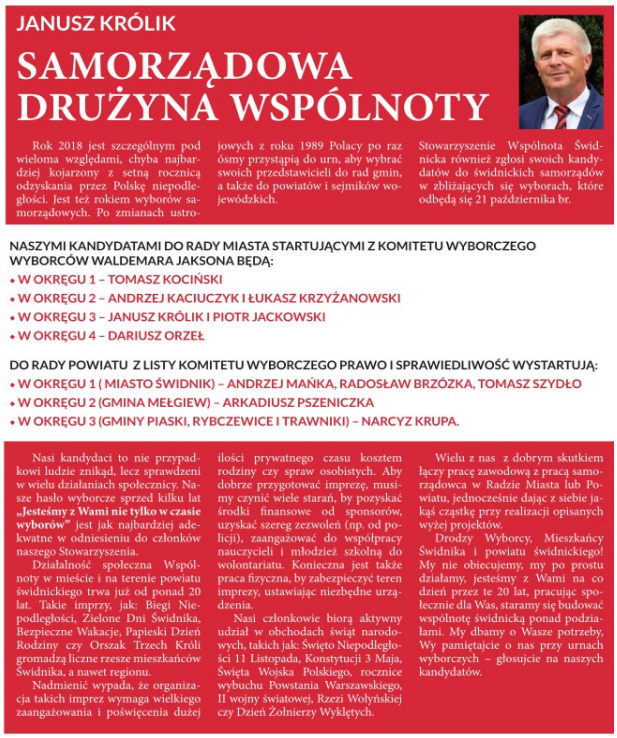

JANUSZ KRÓLIK

SAMORZĄDOWA DRUŻYNA WSPÓLNOTY

Rok 2018 jest szczególnym pod wieloma względami, chyba najbardziej kojarzony z setną rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości. Jest też rokiem wyborów samorządowych. Po zmianach ustrojowych z roku 1989 Polacy po raz ósmy przystąpią do urn, aby wybrać swoich przedstawicieli do rad gmin, a także do powiatów i sejmików wojewódzkich.

Stowarzyszenie Wspólnota Świdnicka również zgłosi swoich kandydatów do świdnickich samorządów w zbliżających się wyborach, które odbędą się 21 października br.

NASZYMI KANDYDATAMI DO RADY MIASTA STARTUJĄCYMI Z KOMITETU WYBORCZEGO WYBORCÓW WALDEMARA JAKSONA BĘDĄ:

- W OKRĘGU 1 – TOMASZ KOCIŃSKI
- W OKRĘGU 2 – ANDRZEJ KACIUCZYK I ŁUKASZ KRZYŻANOWSKI
- W OKRĘGU 3 – JANUSZ KRÓLIK I PIOTR JACKOWSKI
- W OKRĘGU 4 – DARIUSZ ORZEŁ

DO RADY POWIATU Z LISTY KOMITETU WYBORCZEGO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ WYSTARTUJĄ:

- W OKRĘGU 1 (MIASTO ŚWIDNIK) – ANDRZEJ MAŃKA, RADOSŁAW BRZÓZKA, TOMASZ SZYDŁO
- W OKRĘGU 2 (GMINA MEŁGIEW) – ARKADIUSZ PSZENICZKA
- W OKRĘGU 3 (GMINY PIASKI, RYBCZEWICE I TRAWNIKI) – NARCYZ KRUPA.

Nasi kandydaci to nie przypadkowi ludzie znikąd, lecz sprawdzeni w wielu działaniach społecznicy. Nasze hasło wyborcze sprzed kilku lat **„Jesteśmy z Wami nie tylko w czasie wyborów"** jest jak najbardziej adekwatne w odniesieniu do członków naszego Stowarzyszenia.

Działalność społeczna Wspólnoty w mieście i na terenie powiatu świdnickiego trwa już od ponad 20 lat. Takie imprzy, jak: Biegi Niepodległości, Zielone Dni Świdnika, Bezpieczne Wakacje, Papieski Dzień Rodziny czy Orszak Trzech Króli gromadzą liczne rzesze mieszkańców Świdnika, a nawet regionu.

Nadmienić wypada, że organizacja takich imprez wymaga wielkiego zaangażowania i poświęcenia dużej ilości prywatnego czasu kosztem rodziny czy spraw osobistych. Aby dobrze przygotować imprezę, musimy czynić wiele starań, by pozyskać środki finansowe od sponsorów, uzyskać szereg zezwoleń (np. od policji), zaangażować do współpracy nauczycieli i młodzież szkolną do wolontariatu. Konieczna jest także praca fizyczna, by zabezpieczyć teren imprezy, ustawiając niezbędne urządzenia.

Nasi członkowie biorą aktywny udział w obchodach świąt narodowych, takich jak: Święto Niepodległości 11 Listopada, Konstytucji 3 Maja, Święta Wojska Polskiego, rocznice wybuchu Powstania Warszawskiego, II wojny światowej, Rzezi Wołyńskiej czy Dzień Żołnierzy Wyklętych.

Wielu z nas z dobrym skutkiem łączy pracę zawodową z pracą samorządowca w Radzie Miasta lub Powiatu, jednocześnie dając z siebie jakąś cząstkę przy realizacji opisanych wyżej projektów.

Drodzy Wyborcy, Mieszkańcy Świdnika i powiatu świdnickiego! My nie obiecujemy, my po prostu działamy, jesteśmy z Wami na co dzień przez te 20 lat, pracując społecznie dla Was, staramy się budować wspólnotę świdnicką ponad podziałami. My dbamy o Wasze potrzeby, Wy pamiętajcie o nas przy urnach wyborczych – głosujcie na naszych kandydatów.

5. Niedrzwica Duża – kandydaci PiS promowani w gazetce lokalnego komitetu.

Komitet wyborczy wyborców Rozwój i Gospodarność kolportował na terenie gminy Niedrzwica Duża materiał wyborczy w formie gazetki, w którym agitował na rzecz kandydatów do Rady Powiatu oraz Sejmiku Wojewódzkiego z innego komitetu wyborczego. Na stronach 34 i 35 znajdowały się nie tylko kandydaci innego komitetu wyborczego, ale również symbol graficzny oraz informacja o poparciu tych kandydatów przez komitet wyborczy wyborców Rozwój i Gospodarność.

Zgodnie z wyjaśnieniem Państwowej Komisji Wyborczej z 22 września 2014 roku (ZKF-756-13/14) „Umieszczanie przez komitet wyborczy w materiałach wyborczych wizerunku kandydata zgłaszanego przez inny komitet stanowiłoby formę agitacji popierającej tego kandydata, co naruszałoby wyłączność zgłaszającego go komitetu wyborczego na prowadzenie kampanii na jego rzecz (art. 84 § 1 Kodeksu wyborczego). ”

Poinformowaliśmy komisarza wyborczego. Ten przekazał sprawę policji. Sprawa została umorzona przez prokuraturę w Kraśniku. Prokurator, który badał sprawę, dostrzegł w niej znikomą szkodliwość społeczną czynu. Poza tym doszedł do wniosku, że działanie lokalnego komitetu wynikało z nieświadomości istnienia zakazu promowania kandydatów innego komitetu w swoich materiałach wyborczych.

6. Krasnystaw – reklamy wyborcze w gazecie bez oznaczenia komitetu wyborczego.

W wydaniu gazety „Nowy Tydzień" z 17 września 2018 r., na jednej ze stron pojawiło się zaproszenie na koncert oraz reklama graficzna, sygnowane przez Komitet Wyborczy Wyborców Obywatelskie Porozumienie Samorządowe. Nie było natomiast oznaczenia o tym, że jest to materiał sfinansowany ze środków komitetu wyborczego.

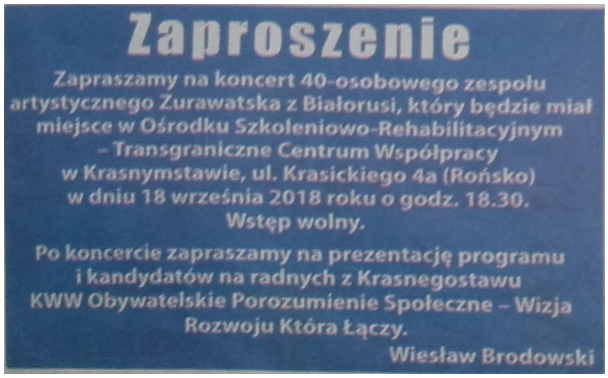

Zaproszenie

Zapraszamy na koncert 40-osobowego zespołu artystycznego Zurawatska z Białorusi, który będzie miał miejsce w Ośrodku Szkoleniowo-Rehabilitacyjnym – Transgraniczne Centrum Współpracy w Krasnymstawie, ul. Krasickiego 4a (Rońsko) w dniu 18 września 2018 roku o godz. 18.30. Wstęp wolny.

Po koncercie zapraszamy na prezentację programu i kandydatów na radnych z Krasnegostawu KWW Obywatelskie Porozumienie Społeczne – Wizja Rozwoju Która Łączy.

Wiesław Brodowski

Art. 112 kodeksu wyborczego mówi, że „Informacje, komunikaty, apele i hasła wyborcze, ogłaszane w prasie drukowanej na koszt komitetów wyborczych muszą zawierać wskazanie, przez kogo są opłacane i od kogo pochodzą. Odpowiedzialnym za umieszczenie tego wskazania jest redaktor w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe”.

Poinformowany przez nas komisarz wyborczy, przekazał sprawę policji. W styczniu 2019 r. policja wysłała do sądu wniosek o ukaranie osoby odpowiedzialnej za reklamę w gazecie.

7. Bełżyce – kandydat lokalnego komitetu informuje o poparciu PiS.

Komitet wyborczy wyborców Ireneusza Łucki w swoich materiałach wyborczych zamieścił informację o tym, że jest popierany przez Prawo i Sprawiedliwość, wraz z oznaczeniem logotypu tej partii. Naszym zdaniem było to niezgodne z prawem wyborczym. Zgodnie z wyjaśnieniem Państwowej Komisji Wyborczej z 24 września 2014 roku (ZKF-811-47/18): „komitety wyborcze nie mogą w swoich materiałach wyborczych udzielać poparcia kandydatom zgłoszonym przez inne komitety ani powoływać się na poparcie udzielone przez inne komitety lub zgłoszonych przez nie kandydatów.” oraz dalej „Komitety wyborcze nie mogą zamieszczać w materiałach wyborczych nazw i symboli graficznych partii politycznych, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych, np. jako podmiotów popierających jego kandydatów”.

Powyższe jasno wskazuje, że złamano w tym przypadku art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego.

Ponadto zamieszczenie na materiałach wyborczych logotypów i nazwy innego komitetu wyborczego może stanowić nieodpłatną korzyść majątkową, zabronioną w kodeksie wyborczym (art. 132 §5).

8. Lublin – kandydat do sejmiku wykorzystuje wizerunek kandydata z innego komitetu.

Krzysztof Komorski, Jeden z kandydatów do sejmiku województwa lubelskiego (komitet wyborczy Koalicja Obywatelska), w swoich materiałach wyborczych używał sformułowania "Zastępca prezydenta Krzysztofa Żuka". Jednocześnie kandydat jest zatrudniony na stanowisku Zastępca Prezydenta Miasta Lublin. Użyta w materiałach wyborczych nazwa nasuwa skojarzenia z nazwą innego komitetu wyborczego (KWW Krzysztof Żuk) oraz z kandydatem tamtego komitetu na radnego miasta Lublin oraz prezydenta.

Zgodnie z wyjaśnieniem Państwowej Komisji Wyborczej z 22 września 2014 roku (ZKF-756-13/14) „Umieszczanie przez komitet wyborczy w materiałach wyborczych wizerunku kandydata zgłaszanego przez inny komitet stanowiłoby formę agitacji popierającej tego kandydata, co naruszałoby wyłączność zgłaszającego go komitetu wyborczego na prowadzenie kampanii na jego rzecz (art. 84 § 1 Kodeksu wyborczego). ”

Komisarz Wyborczy w Lublinie I wezwał kandydata do złożenia wyjaśnień a kandydat zobowiązał się do usunięcia z billboardów informacji niezgodnych z przepisami. Z naszych informacji wynika, że faktycznie treść billboardów została zmieniona.

a Wolno

Ilustracja 1: 8 października

Ilustracja 2: 16 października

9. Lublin – agitacja na facebooku polityka w dniu wyborów.

W dniu wyborów samorządowych na portalu facebook wyświetlała się reklama profilu „Krzysztof Hetman", zachęcająca do głosowania w wyborach na PSL. Zawiadomiony przez nas komisarz wyborczy, przekazał sprawę policji. Ta, po wykonaniu czynności wyjaśniających, umorzyła postępowanie z powodu niewykrycia sprawcy.

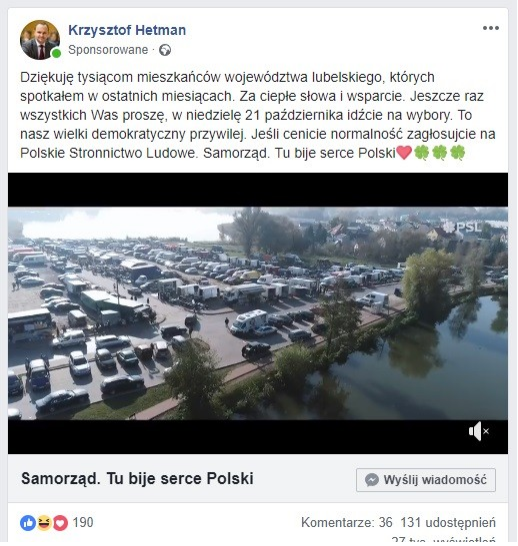

10. Lublin – reklamy w gazetach, finansowane z publicznych pieniędzy.

W piątek 19, października (ostatni dzień kampanii wyborczej, dwa dni przed wyborami) w lokalnych gazetach Kurier Lubelski oraz Dziennik Wschodni opublikowano artykuły sponsorowane, finansowane przez urząd marszałkowski województwa lubelskiego (dwa rodzaje) oraz przez Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli. Nasze podejrzenie dotyczyło ukrytego promowania kandydatów:

- reklama kandydata PSL do sejmiku Sławomira Sosnowskiego ukazała się w Kurierze Lubelskim na s. 15 oraz w Dzienniku Wschodnim na s. 5,
- reklama kandydatki do rady miasta Lublin z komitetu wyborczego PSL Anny Augustyniak ukazała się na s. 21 w Kurierze Lubelskim oraz na s. 6 w Dzienniku Wschodnim,
- reklama kandydata komitetu wyborczego PiS na burmistrza Opola Lubelskiego, Sławomira Plisa, pojawiła się na s. 7 w Dzienniku Wschodnim.

Cechą wspólną tych materiałów było umieszczenie w nich nazwiska i zdjęcia kandydata.

Publikacja w/w materiałów może naruszać przepisy kodeksu wyborczego, w szczególności art. 378 §1 oraz art. 84 § 1 i art. 126 Kodeksu wyborczego. Prowadzenie i finansowanie działań kampanijnych przez inne podmioty w celu obejścia przepisów określających limity wydatków komitetów wyborczych stanowi naruszenie zasad finansowania kampanii wyborczej i może zostać uznane za przekazywanie komitetowi wyborczemu świadczeń niepieniężnych z naruszeniem art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego, skutkujące odrzuceniem sprawozdania finansowego, przepadkiem równowartości uzyskanych przez komitet korzyści na rzecz Skarbu Państwa oraz odpowiedzialnością karną.

Seniorzy

Według danych statystycznych jesteśmy społeczeństwem starzejącym się - w skali całego kraju obserwowany jest stały wzrost liczby ludności określanej w statystykach struktury demograficznej jako ludność w wieku poprodukcyjnym. Lepszy dostęp do usług medycznych, podniesienie świadomości na temat zdrowego trybu życia, w tym zwiększenie aktywności fizycznej przyczyniły się do wydłużenia ludzkiej egzystencji. Województwo lubelskie należy do regionów o największym udziale osób starszych w ogólnej liczbie ludności, a zwłaszcza w odniesieniu do liczby osób w wieku produkcyjnym. Postępujący proces starzenia się ludności Lubelszczyzny niesie za sobą konsekwencje w sferze ekonomicznej, medycznej, socjalnej i kulturowej.

Seniorzy stanowią dużą część lokalnych wspólnot, ich rola w codziennym życiu społeczeństwa jest coraz istotniejsza. Bagaż doświadczeń, życiowa mądrość, znajomość historii, obyczajów, tradycji sprawiają, że ludzie starsi budują pomost między przeszłością i teraźniejszością, a przez to integrują rodziny i społeczności – mówi Anna Augustyniak, sekretarz województwa lubelskiego.

Mając na uwadze doniosłą rolę seniorów w społeczeństwie, kierując się zasadami empatii, szacunku i zrozumienia dla osób starszych, Samorząd Województwa Lubelskiego podejmuje szereg działań zmierzających do poprawy jakości życia oraz aktywizacji tej grupy społecznej. Wśród priorytetów polityki senioralnej w województwie lubelskim są, między innymi, edukacja, zwiększenie dostępności do usług zdrowotnych i społecznych, integracja społeczna, walka z dyskryminacją i przemocą wobec starszych – dodaje Anna Augustyniak.

Kierunek polityki senioralnej w województwie lubelskim wyznacza Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie, zaś opiniowaniem projektów programów kierowanych do osób starszych oraz inicjowaniem propozycji rozwiązań na rzecz środowiska seniorów zajmuje się Wojewódzka Rada ds. Polityki Senioralnej przy Marszałku Województwa Lubelskiego powołana w 2014 roku.

Ramy działań polityki senioralnej ujęto w Wojewódzkim Programie na Rzecz Osób Starszych na lata 2016-2020, który powstał z inicjatywy Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie jako kontynuacja programu na lata 2013-2015. Wśród kluczowych haseł tego dokumentu są: poprawa jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, rozwój aktywności społecznej, zawodowej, kulturalnej i edukacyjnej osób starszych.

Założenia Wojewódzkiego Programu na Rzecz Osób Starszych na lata 2016-2020 są skutecznie wdrażane poprzez między innymi realizację w domach pomocy społecznej projektów służących doposażeniu w sprzęt rehabilitacyjny czy szkolenia dla kadr, rozwój miejsc aktywności osób starszych, jak kluby seniora, Uniwersytety Trzeciego Wieku, doradztwo zawodowe i szkolenia dla osób 50+ – mówi sekretarz województwa lubelskiego. W realizacji tych działań samorząd wojewódzki wspierają organizacje pozarządowe, które organizują ponadto zajęcia z profilaktyki prozdrowotnej, sportowe, kulturalne, jak również prowadzą punkty poradnictwa i informacji dla seniorów – dodaje Augustyniak.

Duża część środków przeznaczonych na tego typu działalność pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Wsparcie finansowe z RPO WL otrzymały też jednostki realizujące usługi społeczne i zdrowotne – mówi sekretarz województwa lubelskiego. W ramach tego typu projektów przewidziano m.in.: wsparcie dla tworzenia/ funkcjonowania dziennych i rodzinnych domów pomocy dla osób starszych; tworzenie warunków do opieki domowej, m. in. działalność wypożyczalni sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i wspomagającego; realizację zintegrowanych usług o charakterze opiekuńczym i zdrowotnym.

Do tej pory rozstrzygnięto dwa konkursy, w których na dofinansowanie ww. zadań przeznaczono łącznie około 50 mln zł. W najbliższym czasie przeznaczymy kolejne 54 mln zł. na działania dla seniorów – wyjaśnia Anna Augustyniak.

Ważną datą w kreowaniu polityki senioralnej w Regionie Lubelskim był 21 marca 2017 roku, kiedy to przystąpiliśmy do programu Ogólnopolska Karta Seniora uprawniającego do korzystania ze zniżek na wybrane produkty i usługi – podkreśla sekretarz województwa lubelskiego. Obecnie z przywilejów korzysta już około 3 tysięcy seniorów z naszego regionu - dodaje.

Lubelski ROPS promuje aktywności samorządów lokalnych oraz aktywności seniorów w środowisku lokalnym poprzez organizacje konkursów „Gmina przyjazna Seniorom" i Aktywny Senior". Celem konkursów jest upowszechnianie innowacyjnych, wielozakresowych działań na rzecz osób starszych, przez gminy i osoby fizyczne oraz ukazanie pozytywnych relacji międzypokoleniowych.

Jako Samorząd Województwa Lubelskiego mamy nadzieję, że wszystkie działania skierowane do osób starszych pozwolą im w lepszym zdrowiu, lepszej kondycji, a przede wszystkim ze świadomością, że są akceptowani i doceniani funkcjonować w społeczeństwie – konkluduje Anna Augustyniak, sekretarz województwa lubelskiego.

lubelskie Smakuj życie! · Fundusze Europejskie Program Regionalny · Rzeczpospolita Polska · lubelskie Smakuj życie! · Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

in217 01

5. REKOMENDACJE

Podsumowując nasz monitoring i spostrzeżenia, przygotowaliśmy kilka propozycji zmian w prawie wyborczym, których wprowadzenie uczyniłoby kampanię wyborczą bardziej przejrzystą oraz wpłynęłoby na poprawę przestrzegania prawa przez kandydatów.

1. Weryfikowanie prawidłowości wydatkowania środków finansowych przez komitety wyborcze jest bardzo trudne. Na ich ułatwienie mogłyby wpłynąć trzy zmiany:

a) wprowadzenie obowiązku prowadzenia i publikacji rejestru wpłat oraz rejestru wydatków przez komitety wyborcze. Obecne przepisy nakazują prowadzenie rejestru wpłat oraz rejestru kredytów tylko przez komitety wyborcze, które zgłosiły kandydatów do więcej niż jednego organu. Z pięciu lokalnych komitetów, wystawiających kandydatów do rady miasta, żaden nie wystawił kandydatów w innych gminach czy powiatach. A nawet ogólnopolski komitet wyborczy Prawo i Sprawiedliwość na swojej stronie opublikował jedynie puste rejestry wpłat i kredytów. W odpowiedzi na nasz wniosek, pismem z 25 stycznia 2019, KW PiS poinformował, że "nie przyjmował wpłat pieniężnych od osób fizycznych". Co jest prawdą, bo osoby fizyczne wpłacały pieniądze na fundusz wyborczy partii a nie na konto komitetu wyborczego partii. Powoduje to, że przepis ten jest faktycznie martwy.

b) wprowadzenie obowiązkowego sprawozdania finansowego z kampanii, uwzględniającego wydatki na poziomie pojedynczej gminy. Aktualnie komitety np. ogólnopolskie, tworzą zbiorcze sprawozdanie, obejmujące wydatki z całego kraju. Niemożliwym jest wyselekcjonowanie z nich wydatków na kampanię np. do rady miasta i prezydenta miasta Lublina. Niemożliwym jest więc obywatelska kontrola tych wydatków.

c) określenie szczegółowych zasad dot. opisów wykonanych usług w czasie kampanii wyborczej. Sytuacja, gdy faktura za billboardy, plakaty, ulotki oraz inne materiały może zawierać ilość 1, jednostka komplet, sprzyja nadużyciom w finansowaniu kampanii wyborczej. Każdy dokument księgowy powinien zawierać dokładne ilości wykonanych materiałów/usług.

d) obowiązek dostarczenia wraz ze sprawozdaniem przez komitet wyborczy informacji o lokalizacji poszczególnych reklam wielkoformatowych (np. przekraczających 10 m2 powierzchni) lub zamieszczenie takiej informacji w opisie faktury.

2. Politycy prowadzą działania promocyjne na długo przed oficjalnym rozpoczęciem kampanii wyborczej. Stwarza to nie tylko nierówne szanse między kandydatami, ale pozwala wydatkować środki na swoją promocję, nie wliczane do limitów wydatków na kampanię wyborczą. Rozwiązaniem tego problemu mogłoby być doprecyzowanie przepisów (również karnych) w zakresie prowadzenia „prekampanii". Dobrze byłoby również określić, jakie działania przed rozpoczęciem kampanii wyborczej są niedozwolone. Wśród nich powinny się znaleźć reklamy wielkoformatowe, w tym billboardy i bannery. Przepisy nie powinny utrudniać możliwości sprawozdania się samorządowców z kończącej się kadencji. Jednocześnie można rozważyć wydłużenie czasu trwania kampanii wyborczej.

3. Kodeks wyborczy w art. 167 §1 nakazuje czuwać komisarzom wyborczym nad przestrzeganiem prawa wyborczego. Jednocześnie sami komisarze wskazują, że nie mają żadnych narzędzi do egzekwowania przestrzegania prawa przez komitety wyborcze i kandydatów, poza oficjalnym pismem z prośbą o zaniechanie łamania prawa. Należałoby się zastanowić nad wyposażeniem komisarzy w praktyczne możliwości egzekwowania tego przepisu.

4. Obecne przepisy kodeksu wyborczego umożliwiają zbieranie podpisów poparcia pod listą kandydatów, na której nie ma nazwisk żadnych kandydatów. Reguluje to art. 427. § 4 kodeksu wyborczego. Sugerujemy zmienić nieco jego treść, tak aby brzmiał: *„Wykaz podpisów musi zawierać na każdej stronie nazwę komitetu wyborczego zgłaszającego listę,* ***imiona i nazwiska kandydatów wraz z pozycją na liście****, numer okręgu*

wyborczego, w którym lista jest zgłaszana, oraz adnotację: „Udzielam poparcia liście kandydatów zgłaszanej przez ..... (nazwa komitetu wyborczego) w okręgu wyborczym nr ..... (numer okręgu) w wyborach do Rady ..... (nazwa rady) zarządzonych na ..... (dzień, miesiąc, rok).”

5. Wpisanie w kodeks wyborczy obowiązku udostępniania przez komitety wyborcze informacji dotyczących ich źródeł finansowania oraz wydatków, wszystkim zainteresowanym obywatelom.

W styczniu 2019 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie odrzucił naszą skargę na KWW Krzysztof Żuk (który nie udostępnił wyciągów bankowych), uznając, że komitet wyborczy wyborców nie posiada zdolności sądowej. Jednocześnie sąd stwierdził, że „(...) odrzucenie skargi Fundacji, z uwagi na brak zdolności sądowej skarżonego Komitetu, nie ogranicza jej prawa do uzyskiwania informacji publicznej w zakresie objętym skargą, z uwagi na możliwość skierowania stosownych żądań do właściwego organu wyborczego” (sygn, akt II SAB/Lu 4/19).